

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination

May/June-2021 (NEW COURSE)

ALANKARASASTRA : NATYASASTRA ADHYAYA 1,2,6 AND DASARUPAKA PRAKASA 1,3
(ELE-1)

Time: 1:30 Hours

Marks: 42

Instructions:

1. Figure to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any three of the following questions.

પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર સાથે સમજૂતિ આપો. (૧૪)

Translate with explanation any two of the following.

૧. યોડયં સ્વભાવો લોકસ્ય સુખદુઃખ સમન્વિતઃ ।
સોડડગદ્યભિમયોપેતો નાટ્યમિત્યભિધીયતે ॥૧-૨૧॥
૨. ન ભાવહીનો રસો ન રસો ભાવવર્જિતઃ ।
પરસ્પર કૃતા સિદ્ધિસ્તયોરભિનયે ભવેત્ ॥૬-૩૭॥
૩. પ્રેક્ષાગૃહાણાં સર્વેષાં પ્રશસ્તં મધ્યમં સ્મૃતમ્ ।
તત્ર પાઠ્યં ચ ગેયં ચ સુખશ્રાવ્યતરં ભવેત્ ॥૨-૧૨॥
૪. દુઃખાર્તાનાં શ્રમાર્તાનાં શોકાર્તાનાં તપસ્વિનામ્ ।
વિશ્રાન્તિજનનં કાલે નાટ્યમેતદ્ ભવિષ્યતિ ॥

પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરી સમજૂતિ આપો. (૧૪)

Translate with explanation any two of the following.

૧. આનન્દ નિષ્પન્દિષુ રુપકેષુ વ્યત્પતિમાત્રં ફલમલ્પબુદ્ધિઃ ।
યોડપીતિહાસાદિવદાહ સાધુસ્તસ્મૈ નમઃ સ્વાદુપરાડ્મુખાય ॥
૨. પૂર્વરંગં વિધાયા દૌ સૂત્રધારે વિનિર્ગતે ।
પ્રવિશ્ય તટદપરઃ કાવ્યમાસ્થાપયેન્નરઃ ॥
૩. નાટકં સપ્રકરણં ભાણઃ પ્રહસનં હિમઃ ।
વ્યાયોગસમવકારૌ વીથ્યડેકહાભૃગા ઇતિ ॥
૪. અથ પ્રકરણે વૃત્તમુત્યાદ્યં લોકસંશ્રયમ્ ।
અમાત્ય વિપ્રવણિજામેકં કુર્યાશ્ચનાયકમ્ ॥

પ્રશ્ન.૩ નાટ્યત્પત્તિની કથા વર્ણવી, નાટ્યોત્પત્તિ વિષયક વિભિન્ન મતોની ચર્ચા કરો. (૧૪)

By narrating 'નાટ્યોત્પત્તિ કથા' discuss about different opinions of નાટ્યોત્પત્તિ.

પ્રશ્ન.૪ વસ્તુ, નેતા અને રસના સંદર્ભમાં રુપક પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (૧૪)

Discuss the types of રુપક in context of વસ્તુ, નેતા and રસ.

પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)

Write short notes on any two of the following.

૧. અર્થપ્રકૃતિ एवं पञ्च अवस्था ।
૨. આચાર્યભરતસ્ય રસસૂત્ર ।
૩. પતાકા-પ્રકરી ।
૪. વીથ્યંગાનિ ।